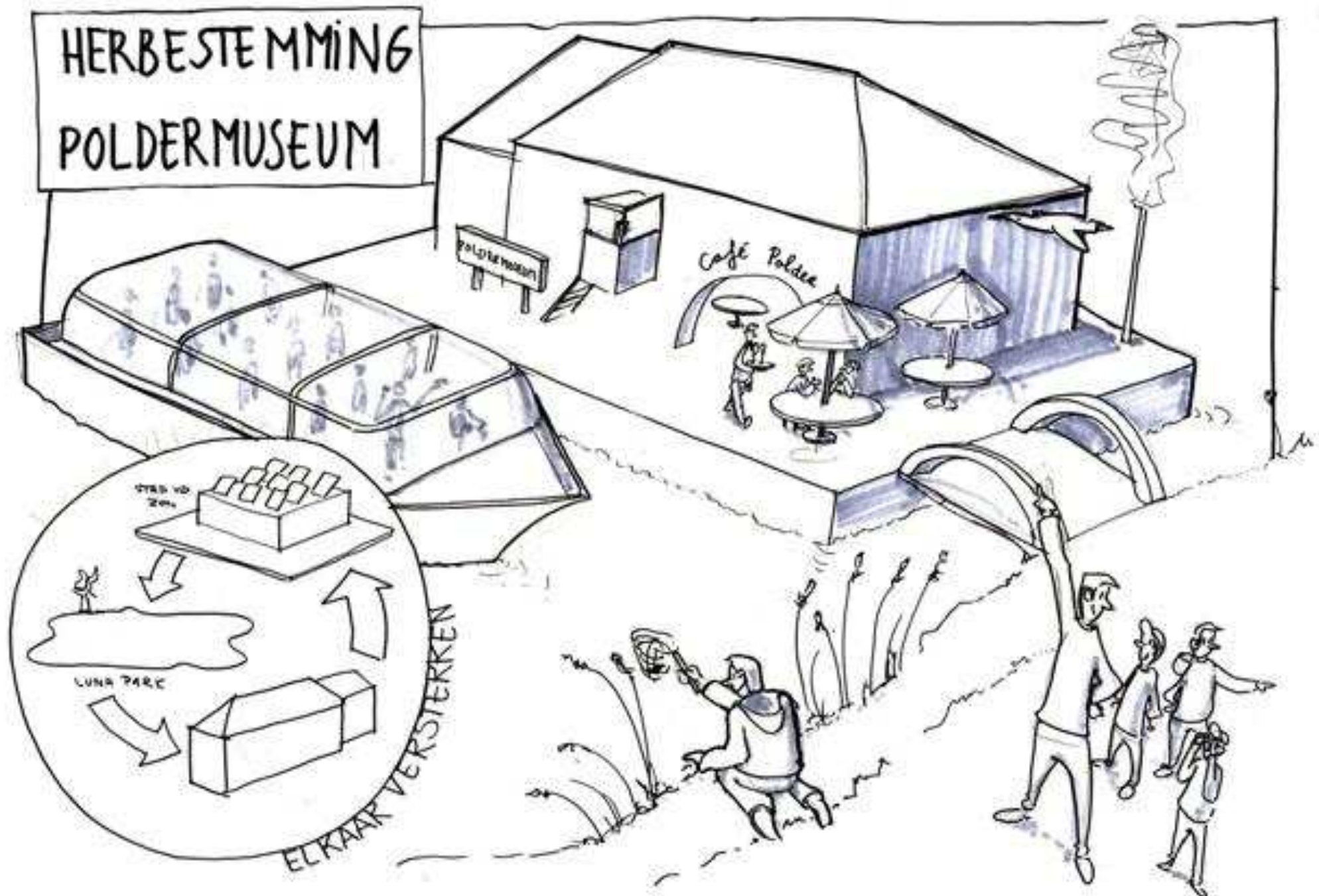

HERBESTEMMING POLDERMUSEUM

POLDER MUSEUM

Cafe Polder

STRAAT VOOR ZON

LUNA PARK

ELKAAR VERSTERKEN

Verslag van de expertmeeting over de toekomst van het Poldermuseum die het programma Herbestemming Noord-Holland op 19 juni 2012 organiseerde.

Het Poldermuseum is gevestigd in het voormalige gemaal aan de Huygendijk 17 in Heerhugowaard. Het gebouw staat op de gemeentelijke monumentenlijst. Voor Heerhugowaard is het behoud van het Poldermuseum van groot belang. Het monumentale pand is mede bepalend voor de identiteit van de gemeente. Door het Poldermuseum op duurzame wijze te vernieuwen, krijgt het een bredere betekenis. Het kan een toeristische trekker worden, een geliefde pleisterplaats voor recreanten en zo van meerwaarde zijn voor de bewoners. De locatie biedt mogelijkheden om de historie, het heden en de (duurzame) toekomst van de gemeente met elkaar te verbinden. De locatie is vanwege zijn ligging bij het water en het park interessant voor recreatieve (horeca) exploitatie. De museale presentatie dient vernieuwd te worden om toekomstbestendig te zijn.

Herbestemming Noord-Holland

Doel van Herbestemming: vitaliseren van monumentale gebouwen. Created in Noord-Holland zoekt in opdracht van de Provincie Noord-Holland nieuwe bestemmingen voor karakteristieke gebouwen. De Provincie Noord-Holland wil haar rijke culturele erfgoed, waaronder monumenten, behouden en toegankelijk maken. Het draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de omgeving voor bewoners, bezoekers en ondernemers en geeft een gebied een eigen identiteit. Monumenten een nieuwe bestemming geven voorkomt leegstand. De provincie Noord-Holland stimuleert herbestemming. Niet alleen in financiële zin, maar ook door omwoners, gemeenten en ontwikkelaars bij elkaar te brengen. Created in Noord-Holland is onderdeel van Cultuurcompagnie Noord-Holland.

1. Kritische vragen en denkrichtingen

Ontwikkeling Poldermuseum

Het Poldermuseum in zijn huidige vorm heeft in principe al een bestemming. De expertmeeting heeft tot doel om ideeën rondom de toekomst van het Poldermuseum te vinden en te verbinden om de identiteit en uitstraling van het Poldermuseum versterken. Waar liggen kansen voor de verdere ontwikkeling van het Poldermuseum, bijvoorbeeld op het gebied van Natuur- en Milieueducatie en horeca? Essentiële vragen voor elke succesvolle organisatie: Waarom ben je er? Voor wie ben je er? Wat is jouw verhaal?

Samenwerken – Samenwerken – Samenwerken

Welke ideeën leven er al, zowel bij het Poldermuseum als bij andere organisaties en initiatieven? Wat zijn de mogelijkheden om het Poldermuseum voor de toekomst een nieuwe kans te geven? Hoe kan het toekomstige Poldermuseum met haar toeristisch-recreatieve, educatieve en duurzame missie aan bestaande initiatieven aansluiten zoals het programma Westfriese Omringdijk, Land van Leeghwater en anderen?

Criteria Raad voor Cultuur, ter inspiratie

- Kwaliteitseisen (vakmanschap, oorspronkelijkheid, zeggingskracht, vernieuwend karakter)
- Publieksbereik (leeftijd, levensfase, opleiding, doelgroep en bezoekersanalyses, strategieën om potentiële doelgroepen te bereiken/vernieuwing en ontwikkeling)
- Cultuurbereik en deelname: verdienstrategie van een instelling
- Ondernemerschap
- Internationaal belang
- Educatie
- Geografische spreiding
- Talentontwikkeling
- Wetenschappelijke functie
- Missie/visie/doelstelling

2. Deelnemende experts

Bob Kiel van de Museummolen Schermer staat open voor samenwerking met het Poldermuseum.

Hans Jansen, redacteur van het Stadsnieuws, verslaat de expertmeeting en de aansluitende bewonersavond.

Rob Estoppey is vriend van het Poldermuseum en lid van de Historische Vereniging Heerhugowaard.

Mieneke van Gogh van de Museummolen Schermer maakt 3D modellen voor musea en werkt onder anderen voor initiatieven binnen de Natuur- en Milieueducatie (NME).

Jan de Vries is penningmeester van de vrienden van de Stichting Den Huygendijck en lid van de Historische Vereniging Heerhugowaard.

Yvonne Stokman en **Angela Nagel** van de Werkgroep Natuur in de Klas zijn onderwijzers en actief bezig met NME.

Hans Visscher, gemeente Heerhugowaard, is als stedenbouwkundige actief betrokken bij gebiedsontwikkelingen rondom het Poldermuseum.

Margriet van Scheppingen werkt binnen de afdeling Cultuur van de gemeente Heerhugowaard. Haar droom is dat het Poldermuseum meer bezoekers trekt, dat er meer reuring komt en dat het Poldermuseum het omliggende landschap bij zijn toekomstplannen betreft.

Gerlof Kloosterman is coördinator voorzieningen bij gemeente Heerhugowaard en heeft een plan voor de toekomst van het Poldermuseum bij het programma Herbestemming Noord-Holland ingediend. Als deskundige cultureel erfgoed en projectleider voor het recreatiebeleid is het Poldermuseum zijn speerpunt.

Henk Aandewiel is sinds 30 jaar vice-voorzitter van de Stichting Den Huygendijck.

Marielle Beek en **Albert Diederik** zijn als creatieve experts 'museum-nieuwe stijl' voor de expertmeeting uitgenodigd. Samen leiden zij het bureau Perspekt Studio's en maken zij tentoonstellingen voor landelijke musea. Tevens zijn zij bezig met herbestemmingsprojecten.

Steven Yperlaan is voorzitter van de Stichting Den Huygendijck. Hij ziet de kracht van het Poldermuseum erin besloten dat het de omgeving van Heerhugowaard in al haar facetten laat zien.

Frank Schuitemaker is projectmanager duurzaamheid – NME bij de gemeente Heerhugowaard.

Guido van Belle is water- en klimaatexpert en heeft als zelfstandige ondernemer 'Belevingsonderwijs' opgezet.

Sam van Bakel, penningmeester de Stichting Den Huygendijck.

Is het niet slim om de bestuursleden van de Stichting Den Huygendijck boven aan te plaatsen?

3. Inspirerende presentaties

Zie de bijlage van het verslag voor de volledige presentaties van het Poldermuseum (Henk aan de Wiel), Gemeente Heerhugowaard (Gerlof Kloosterman) en Perspekt Studio's (Marielle Beek). Hieronder de kern van de presentaties samengevat:

Henk aan de Wiel, Poldermuseum

Het Poldermuseum staat open voor vernieuwing, maar is teleurgesteld in de houding van gemeente Heerhugowaard in het verleden. Het werk van de vrijwilligers van het Poldermuseum verdient respect. Om samen met de gemeente Heerhugowaard de weg naar de toekomst van het Poldermuseum te banen, is volgens het bestuur van het Poldermuseum een realistisch bedrijfsplan, een stapsgewijze aanpak en goed overleg tussen alle partijen vereist.

Gerlof Kloosterman, gemeente Heerhugowaard

'Wie niet kan dromen, is geen realist.' Gerlof Kloosterman hoopt zijn droom voor de toekomst van het Poldermuseum te bereiken door kleine stappen te zetten. Laat het toekomstige Poldermuseum drie functies verenigen die elkaar versterken, namelijk 1) het museum dat de cultuurhistorie van de polder op een eigentijdse manier vertelt, 2) een NME centrum (Natuur- en Milieueducatie) dat thematisch aan het verhaal van het Poldermuseum, namelijk de strijd tegen het water, aansluit en tegelijk de link legt met de duurzame 'Stad van de Zon' en 3) een horeca als financiële drager voor museum en NME centrum. Doel van de gemeente is om met het vernieuwende Poldermuseum een grote en diverse doelgroep aan te trekken, het Poldermuseum tot de rode loper voor het Park van Luna te verheffen en samen met ondernemers van het Park van Luna het gebied te promoten. De gemeente is bereid om in het Poldermuseum te investeren om deze doelstelling te realiseren.

Marielle Beek, Perspekt Studio's

Verhaal én beleving, daarom draait het bij eigentijdse musea. Perspekt Studio's richt in heel Nederland tentoonstellingen voor musea in. Hun tips aan het Poldermuseum:

- zoek naar nieuwe functies
- zet bezoekers aan het doen
- denk erover na welk medium het best jouw verhaal vertelt
- hoe kun je het museum tussentijds gebruiken, op weg naar de grote droom
- is het gebouw voor jouw ambities geschikt?

Set van waarden en betekenissen

Betekenis:

- duiding geschiedenis
- zichtbare tijdslagen
- biografie van de plek
- symbool van het specifieke
- indentiteit en binding
- sense of place
- authenticiteit
- binding en cohesie

Waarden intern:

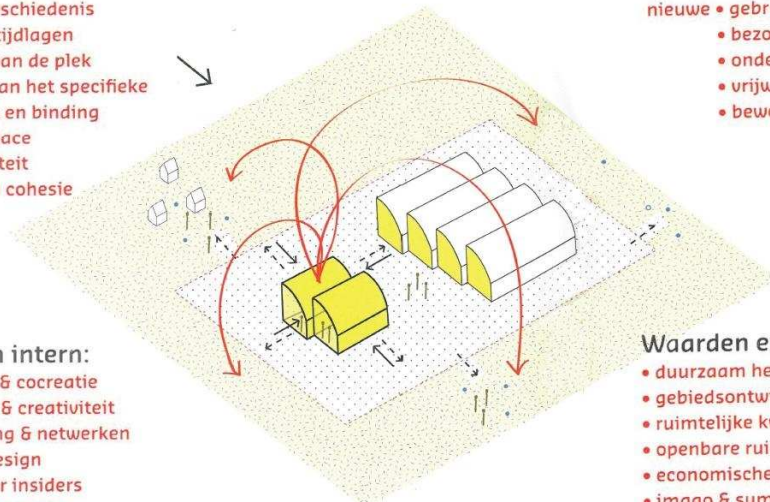
- innovatie & cocreatie
- inspiratie & creativiteit
- ontmoeting & netwerken
- kunst & design
- subcultuur insiders
- kennisvalorisatie

Opbrengst:

- nieuwe gebruikers
- bezoekers
- ondernemers
- vrijwilligers
- bewoners

Waarden extern:

- duurzaam hergebruik
- gebiedsontwikkeling
- ruimtelijke kwaliteit
- openbare ruimte
- economische ontwikkeling
- imago & symboolfunctie
- unique selling point
- vestigingsklimaat

4. Van droom naar realiteit – een eerste aanzet voor de invulling van het toekomstige Poldermuseum

De deelnemers gingen uiteen in twee groepen om gezamenlijk te brainstormen over de mogelijke toekomst van het Poldermuseum. De discussie focuste op:

- Doelgroepen
- Programmalijn
- Identiteit
- Kansen t.b.v. de ligging
- Verdienmodel

4.1. Doelgroep

--- > nu --->

Tot de huidige doelgroep behoren inwoners van Heerhugowaard met een leeftijd tussen 50 en 80 jaar.

--- > toekomst --- >

- onderwijs (basis en voortgezet)
- inwoners Heerhugowaard
 - ouders met kinderen
 - allochtonen
 - 50+ recreanten
 - fietsers / wandelaars
- jeugd en familie, inclusief grootouders
- toeristen van Alkmaarse Kaasmarkt en Broekerveiling

4.2. Programmalijn

--- > nu --->

Het Poldermuseum heeft moeite om leskisten in scholen weg te zetten en het publiek met de bestaande programmering te bereiken. Er moet meer leven in de brouwerij!

--- > toekomst --- >

Combinatie met NME

- Poldermuseum als locatie voor NME
 - NME helpt vraag en aanbod verbinden, werkt drempelverlagend.
- ideeën voor NME betaalde workshops
 - kikkervissen vangen
 - water pompen
 - 'doe-middag'
- locatiegebonden producten en activiteiten
 - excursie naar het Park van Luna
 - excursie 'Hoe werkt de polder?'
- brug vanuit Poldermuseum om met kinderen het landschap in te gaan, vertel ze het verhaal van het landschap
- voeg een kinderboerderij toe

4.2. Programmalijn

--- > toekomst --- >

Het Verhaal van het Poldermuseum

- vertel het verhaal van de inpoldering, 'huzarenstukje': droogmaking met wind, excursie, molenbezoek
- verbind het verhaal van de polder met het verhaal van de Schermermolen
- verkaveling en maling, geschiedenis van de mens
- stel het veranderende landschap centraal in het verhaal, gekoppeld aan de groei van het bewonersaantal
- vertel het verhaal van een stad wiens bewonersaantal zich binnen 30 jaar van 5.000 naar 50.000 bewoners heeft ontwikkeld

--- > toekomst --- >

Duurzaamheid en Park van Luna

- Poldermuseum als poort voor informatie over duurzaam Heerhugowaard (Heerhugowaard staat in de Top 5 van duurzame steden binnen Nederland)
- Poldermuseum als startpunt voor wandeling door Park van Luna

--- > toekomst --- >

Gebiedspromotie

- tussentijdse evenementenprogrammering in samenwerking met gebiedsversterkende programma's zoals Westfriese Omringdijk

4.3. Identiteit, organisatie en expertise

--- > nu --->

- reacties op mails binnen 24 uur is lastig voor vrijwilligersorganisatie
- onvoldoende bereikbaarheid
- kleine organisatie met veel oudere vrijwilligers, te weinig mankracht. Behoeft aan verjonging van organisatie.
- bij Poldermuseum aanwezig: historische kennis van de polder van Heerhugowaard en waterbeheer. Technische expertise en goed verhaal over Noord-Holland ook aanwezig
- 1.000 bezoekers per jaar
- 1,5 dag per week open
- samen met vrijwilligers tentoonstellingen maken

--- > toekomst --- >

- **Poldermuseum** wil bereikbaarheid verbeteren, identiteit bewaren, huidige functie bewaren
- **Gemeente** wil een stap verder gaan dan Poldermuseum, o.a. middels sponsoring en financiering

4.4. Kansen t.b.v. ligging

--- > nu --->

- mooie omgeving
- voldoende parkeergelegenheid
- dichtbij nieuw ontwikkelde stad / Park van Luna
- fiets- en wandelvriendelijk gebied
- ideale terrasplek met uitzicht over het water en Park van Luna
- bijzonder gewelvenkelder, uniek binnen Heerhugowaard
- meerwaarde Poldermuseum: het enige gebouw dat voor de jaren 1960 is gebouwd

--- > toekomst --- >

- zodra er meer duidelijkheid is over aanbod en inrichting, contact opnemen met lokale horecaondernemers

4.5. Verdienmodel

--- > toekomst --- >

- investering van gemeente in het gebouw i.h.k.v. recreatie en toerisme, ontsluiting en deels exploitatie
- horeca
- bied arrangementen aan, bijvoorbeeld: vergaderen, wandeling en varen
- deal met VVV sluiten
- vergadercentrum
- workshops
- horeca: 'Het Gebouw met Gewelf'
- infrasubsidies
- subsidies i.h.k.v. duurzaamheid, meer beweging (volksgezondheid)
- Europese subsidies

5. Suggesties en ideeën van bewoners

Aansluitend aan de expertmeeting bespraken bewoners en belangstellenden met de experts hun ideeën voor de toekomst van het Poldermuseum. Hieronder een samenvatting van de geopperde ideeën:

- Het Poldermuseum is uniek voor Heerhugowaard, een van de weinige oude gebouwen van de stad. Doe er iets bijzonders mee!
- Koppel een camping en bootverhuur aan het gebouw, zo krijg je het exploitabel.
- Maak het gebied voor recreanten aantrekkelijker, bied voorzieningen en arrangementen.
- Ontwikkel samen met de VVV een poldertocht van Alkmaar naar Heerhugowaard, zo trek je toeristen.
- De achterkant van het gebouw is schitterend! Maak er letterlijk de voorkant van, belicht de gevel.
- Denk groot en til het Poldermuseum naar een hoger niveau: laat een commercieel expert de exploitatie op zich nemen, bijvoorbeeld horeca met streekproducten. Zo creëer je een kans voor Poldermuseum en NME centrum die zich tegen lage kosten in gebouw kunnen huisvesten.

- Geef alle partijen de ruimte om mee te doen aan de ontwikkeling van toekomstplannen voor het Poldermuseum.
- Maak er een Bed & Breakfast van. Gemeente Heerhugowaard staat in haar beleidsnota kleinschalige overnachtingsmogelijkheden toe mits er goede parkeermogelijkheden op het terrein van de ondernemer zijn, de veiligheid van de bezoekers gegarandeerd is en de overnachtingsmogelijkheid kleinschalig van aard is.
- Leg een link met het open gebied achter het Poldermuseum, er ligt bijvoorbeeld de constructie voor een podium.
- Richt je meer op jongeren en schoolgroepen.
- Organiseer betaalde jeugdvakantiekampen in het Poldermuseum, gekoppeld aan een NME-programma.
- Organiseer betaalde activiteitenworkshops voor kinderen.
- Betrek de zakelijke markt bij ontwikkeling van het Poldermuseum.
- Bied meer programma's voor scholen aan.